

**PRIPOROČILA IN DODATNA LITERATURA ZA 3. SKUPINO
CANKARJEVEGA TEKMOVANJA 2018/2019
(3., 4. letnik GIM /SSI)**

Tekmovalci/-ke berejo besedila Ivana Cankarja (katero koli izdajo ali na Wikiviru):

Martin Kačur
Knjiga za lahkomišelné ljudi
Tujci
Krpanova kobila

Na šolskem in področnem tekmovanju je poudarek na **pripovednih** delih, na državnem pa na **polemičnih** spisih.

Na **ŠOLSLEM TEKMOVANJU** pokažejo **poznavanje in razumevanje romana/povesti Martin Kačur in zbirke kratke proze Knjiga za lahkomišelné ljudi.**

Tekmovalci berejo roman/povest ***Martin Kačur*** in zbirko kratke proze ***Knjiga za lahkomišelné ljudi***, izražajo svoje doživetje o prebranem, obnavljajo, povzemajo, razčlenjujejo prebrana besedila, analizirajo posamezne pripovedne prvine, jih poimenujejo in primerjajo (npr. snov, dogajalni čas in prostor, osebe, tema, motivi, ideja), pozorni so na jezik in zgradbo, slog, prepoznavajo ironijo, samoironijo, karikaturó, farso, grotesko, satiro ..., umeščajo besedila v avtorjev opus. Svoje razumevanje poglobljajo s predpisano dodatno literaturo. V povezavi s predpisano literaturo poznajo, razumejo in pišejo različne besedilne vrste (poročilo, reportaža, ocena, esej, intervju, pismo, okrogla miza, kritika ...).

Na šolskem tekmovanju (lahko je dodan odlomek iz omenjenih besedil) pišejo **spis na književno temo**, v katerem ob danih navodilih **problemsko** obravnavajo predpisano temo in motive. Pri pisanju lahko razlagajo tezo/ključne besede, interpretirajo odlomek, utemljujejo razlago s poznavanjem besedil, vrednotijo/aktualizirajo problematiko, pri čemer uporabljajo temeljne literarne pojme, npr. dogajalni čas in prostor, osebe, snov, motivi, tematika, tema, ideja, zgradba, slog, in vključujejo **dodatno literaturo, predpisano za šolsko tekmovanje**.

Dodatna literatura za šolsko tekmovanje:

– Avsenik Nabergoj, I.: Ivan Cankar in knjige njegovega življenja. Dostopno na spletnem naslovu: <https://www.deló.si/kultura/knjiga/ivan-cankar-in-knjige-njegovega-zivljenja.html> (8. 9. 2018).

– Cuderman, V. (1999): spremna beseda. V: Ivan Cankar: Martin Kačur. Ljubljana: DZS.

Na **PODROČNEM TEKMOVANJU** pokažejo **poznavanje in razumevanje Cankarjevega romana Tujci in že predpisanih besedil ter dodatne literature za šolsko tekmovanje**.

Tekmovalci tudi na področnem tekmovanju pišejo **spis na književno temo**, in sicer na podlagi predpisanih besedil. V spisu ob danih navodilih **problemsko** obravnavajo predpisano temo. Pri pisanju lahko razlagajo tezo/ključne besede, interpretirajo odlomek, utemeljujejo razlago s poznavanjem zgodbe, vrednotijo/aktualizirajo problematiko, pri čemer uporabljajo temeljne literarne pojme in vključujejo **dodatno literaturo, predpisano tako za področno tekmovanje kot šolsko tekmovanje**.

Dodatna literatura za področno tekmovanje:

– Ivan Cankar.doc: za domišljjsko potovanje in domače branje. Ljubljana: Rokus, 2005

Na **DRŽAVNEM TEKMOVANJU** pokažejo poznavanje in razumevanje izbranih Cankarjevih polemičnih spisov: **Krpanova kobila, kritike, predavanje in pisma Antonu Aškercu**, poznajo tudi predpisana besedila ter dodatno literaturo za vse tri stopnje tekmovanja.

Na državnem tekmovanju lahko pišejo npr. **esej z elementi komentarja in kritike**, v katerem ob navodilih ter na podlagi književnih besedil in dodatne literature **problemsko** obravnavajo **predpisano temo, izražajo svoje kritično mnenje in besedilo/besedili aktualizirajo**.

Za državno tekmovanje veljajo **vsa priporočila s šolskega in področnega tekmovanja**, poleg tega je lahko k navodilom **priloženo** (znano ali neznano) **besedilo** (npr. o ustvarjanju, avtorju, recepciji ...).

Dodatna literatura za državno tekmovanje:

- Ivan Cankar, Zbrano delo, 24. knjiga: Anton Aškerc, str. 32 (kritika), Literarno pismo, str. 82 (kritika), Anton Aškerc, Pesnitve, str. 148 (kritika), Izjava, str. 188 (polemika). (Priloga 1)
- Ivan Cankar, Zbrano delo, 25. knjiga: Anton Aškerc in njegova doba, str. 219 (predavanje). (Priloga 2)
- Ivan Cankar, Zbrano delo, 26. knjiga: Pisma I Antonu Aškercu, (1., 2. 9. in 10.). (Priloga 3)
- Na državnem tekmovanju pričakujemo, da bodo tekmovalci poznali nekaj Aškerčevih kanonskih pesmi iz Balad in romanc (1890) ter iz Lirske in epske poezije (1896), in sicer: *Mejnik, Godčeva balada; Brodnik, Ponočna potnica; Anka, Zimska romanca; Čaša nesmrtnosti, Slovenska legenda*.

Vrednotenje spisov zajema tri bistvene elemente:

- poznavanje predpisanih književnih besedil in predpisane literature,
- ustvarjalnost, izvirnost in problemskost pisanja,
- jezikovno pravilnost in slogovno ustreznost.

Sestavljavci nalog za 3. skupino

Zavod
Republike
Slovenije
za šolstvo